

Centaureae novae hybridae.

Auctore: J. Prodan (Zombor).

Centaurea Kümmerlei Prodan et Wagner.

(*C. nigrescens* Willd. $\times$ *C. pseudophrygia* C. A. Mey.)

Caulis erectus, strictus, ad 40—60 cm. altus, angulatus scabrusculus, a medio in ramos simplices vel iterum ramosos divisus. Folia caulina et ramealia lanceolata, vel late lanceolata integra vel rarius dentata, viridia, margine arachnoideo-lanata utrinque scabra: infra capitula aggregata. Capitula in apice ramorum sub capitulis incrassatorum singularia, foliis supremis suffulta, ovata vel ovato-globosa 14—16 mm. longa et 11—12 mm lata. Squamae involucri virides, inferiores nervoso-striatae, appendicibus plerumque omnino vel fere omnino obtectae. Appendices seriei intimae squamarum scariosae, orbiculares, fuscae, caeterum serierum e basi ovatae vel ovato-triangulares, nigrae, margine in fimbrias capillares fissae in apicemque capillarem recurvum productae, plumoso fimbriatae, fimbriis elongatis. Corollae persicinae, marginales radiantes.

Achenia 3 mm. longa. epapposa vel pappo minutissimo coronata.

Floret a m. Julio ad Septembrem.

Habitat in Hungaria orientali (Transsilvania) prope pagum Ujradna (comit. Besztercze-Naszód). Leg. Porcius. Dicata in honorem doctoris EUGENII BÉLAE KÜMMERLE custodis Mus. Nat. Hungarici.

Termetét, a levelek alakját és színét, a fészek nagyságát, a fészekpikkelyek ovalis háromszög alakját, fekete színét, a bóbíta hosszúságát a *C. nigrescens* Willd.-tól kölesönözte.

A levelek fogazottsága, a fészek alatt duzzadt murváskodó levelek, a fészekpikkelyek tetejéből eredő tollas függelék a *C. pseudophrygia*-tól ered.

A hozzá nagyon hasonló *C. austriaco-nigrescens* Porc.-tól hosszú tollas függelékében tér el.

Diese Pflanze hat die Blattform und Farbe. Grösse der Köpfchen, oval-dreieckige Form der Anthodialschuppen, deren schwarze Farbe und die Länge des Pappus von *C. nigrescens* W. geerbt. Der Einfluss der *C. pseudophrygia* macht sich in der Zähnung der Blätter, den unter den Köpfchen verdickten und beblätterten Köpfchenstielen, in den aus der Spitze der Anthodialschuppen entspringenden federigen Anhängseln bemerkbar.

Sie weicht von der ähnlichen *C. austriaco-nigrescens* Porc. durch die langen, federigen Anhängsel ab.

Centaurea dobrogensis Prodan et Wagner.*(C. tenuiflora* DC. $\times$ *C. diffusa* LAM.)

Radix fusiformis. Caulis erectus vel adscendens, angulatus, scaber, a basi paniculato-ramosus, ramis corymbosis polycephalis.

Folia inferiora bipinnatisecta, caetera pinnatisecta, ramealia indivisa: segmentis linearibus, mucronatis. Folia omnia obscure viridia, utrinque setulis minimis aspera. Capitula ovato-cylindracea, 8 mm longa et 5 mm lata. Squamae anthodii praecipue apicem versus obscure rufescentivirides, inconspicue nervoso-striatae.

Appendices seriei intimae squamarum scariosae ovatae mucronatae, ceterarum seriei triangulari-ovatae, macula brunea notatae, apice in spinam subulatam 3–4 mm longam patentem, bruneam productae, margine decurrentes et pectinato-fimbriatae, fimbriis albis 2–3 mm longis, mollibus, utrinque 3–6, inferioribus in auriculam scariosam albidam confluentibus. Corollae roseae, marginales vix radiantes, capitula multiflora.

Achenia 3 mm longa, pallide fusca, sparsim puberula, pappo 1 mm longo albedo coronata.

Habitat in Romania, in prov. Dobrogea. Legi in vineis inter pagum Tariverde et Cojelae inter parentes d. 24 Julii m. a. 1912.

A *C. tenuiflora* DC.-tól kölcsönözte a levelek szabdaltságát, a fészekpikkelyek vöröses-barna színét, függelékének ovális háromszög alakját, barna színét, a függelékek tövében levő fehér hártyáját, a rojtok nagyobb számát, finomabb és és vékonyabb alkatát, a virágok színét és a bóbítát.

A *C. diffusa* LAM. befolyására mutat az egész növény zöld színe, elágazási módja, a fészkek nagysága és alakja, a megnyúlt rojtok, melyek fehér színükkel sajátos külsőt kölcsönöznek a növénynek.

Az új hibrid az aprófejük hibridjeitől lényeges eltérést mutat.

A *C. Simonescui* WAGN. et PROD. (*C. diffusa* $\times$ *micranthos*) és *C. Moisili* PROD. (*diffusa* $\times$ *jurineifolia*) hibridektől az új hibrid a fészekpikkelyek tövé-

Diese Pflanze hat den Zugschnitt der Blätter, die rötlich-braune Farbe der Anthodialschuppen, die oval-dreieckige Form und braune Farbe der Anhängsel, die weisse Membran an der Basis der Anhängsel, die grössere Zahl, feinere u. dünnere Beschaffenheit der Cilien, die Blütenfarbe und den Pappus von *C. tenuiflora* DC. geerbt; der Einfluss von *C. diffusa* ist an der grünen Farbe der ganzen Pflanze, der Art der Verzweigung, Grösse u. Form der Köpfchen, an den verlängerten Cilien, welche auch durch ihre weisse Farbe der Pflanze ein eigentümliches Aussehen verleihen, zu erkennen.

Dieser neue Bastard weicht auch von den übrigen Bastarden der kleinköpfigen Arten ab.

Von *C. Simonescui* WAGN. et PROD. (*diffusa* $\times$ *micranthos*)

ben található fehér hártyában tér el.

A *C. Enculescui* PROD. et WAGN. (*C. arenaria* $\times$ *Kanitziana*) és a *C. Guéhardii* PROD.-tól (*diffusa* $\times$ *arenaria*) különbözik a szár és a levél zöld színében, a nagyobb fészekben, a hosszabb fehér rojtokban és a rövidebb bóbitában, stb.

Végül a *C. Szuráki* PROD. (*diffusa* $\times$ *jurineifolia*)-tól a fészepikkelyek színe, függelékek ovoidis háromszögalakja és ennek barna színe, valamint feltűnő fehér rojtjai különböztetik meg.

ist er durch die weisse Membran am Grunde der Anhängsel verschieden; dasselbe Merkmal trennt ihn auch von *C. Moisili* PROD. (*diffusa* $\times$ *jurineifolia*). Von *C. Enculescui* PROD. et WAGN. (*arenaria* $\times$ *Kanitziana*) und von *C. Guéhardii* PROD. (*diffusa* $\times$ *arenaria*) ist er durch die grüne Farbe des Stengels u. der Blätter, die grösseren Köpfehen, die längeren weissen Cilien und durch den kürzeren Pappus, von *C. Szuráki* PROD. (*diffusa* $\times$ *jurineifolia*) aber durch die Farbe der Anthodialschuppen, die oval-dreieckige Form und braune Farbe der Anhängsel sowie durch die weissen Cilien verschieden.

Adatok Turóc-zvármegye flórájához.

Beiträge zur Flora des Komitates Turóc.

IV.

Irta: }
Von: } Margittai Antal (Stubnyafürdőn).

Az 1913. év nagy részét ismét Turóc-zvármegyében töltöttem és folytattam e megye flórájának kutatását. Kutatásaim alatt különös gondot fordítottam a turóczi medenczének és a Nagy-Fátra Stubnyafürdőhöz közel fekvő völgyeinek átvizsgálására. A medence minden felhasználható, a legnagyobb nehézséggel is megművelhető, legkisebb talpalatnyi földjét a szegény nép felszántotta és művelés alá fogta. Természetesen a kultúra maga után vona a medence eredeti flórája legnagyobb részének kipusztulását is. E szántóföldek valóban semmitféle érdekes dolgot nem nyújtanak a botanikusnak, mert a megszokott segetális és ruderalis fajokon kívül egyebet nem igen találunk. Hébe-korba rábukkan az ember vizsgálgatásai közben egy-egy feltűnő, nem ide való fajra is, de ezeket csak a vetőmaggal behurczolt vendégeknak kell tekinteni s fellépésük után csakhamar ki is pusztulnak. Így néhány évvel ezelőtt Znióvárálja környékén vetések közt gyűjtöttem *Adonis flammea*-t, de azóta sem ott, sem a megye más részén nem észleltem. Ugyancsak Znióvárálján, az intézeti gazdasági kertben, három szál *Ranunculus pedatus*-t találtam, de minden szorgos ápolás mellett is kipusztult onnan.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1914

Band/Volume: [13](#)

Autor(en)/Author(s): Prodan Gyula (Julius)

Artikel/Article: [Centaureae novae hybridae. 70-72](#)